Lietas Nr. C39093814
Lietas arhīva Nr. C-0221-15/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valmierā, 2015.gada 23.februārī.

Valmieras rajona tiesa
tiesnese M.Ilgaža
ar tiesas sēdes sekretāri M. Mūrnieci,
piedaloties prasītāja AS "Citadele banka" pilnvarotajai pārstāvei /pers. A/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu AS "Citadele banka" prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa.

AS "Citadele banka" (turpmāk prasītājs) cēlis tiesā prasību pret /pers. B/ un /pers. C/ (turpmāk atbildētāji), kurā lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/ parādu EUR 4764,25, tai skaitā, aizdevuma pamatsumma EUR 4227,38, procenti par aizdevuma lietošanu EUR 290,85, līgumsods EUR 246,02; piedzīt par labu prasītājam visus tiesas izdevumus; atzīt prasītāja tiesības saņemt likumiskos sešus procentus no parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gada 6.oktobrī AS "Reverta" (iepriekšējais nosaukums - AS „??r?? banka") un atbildētājs /pers. B/ noslēdza studējošā aizdevuma līgumu Nr. PB/4.4-FA06/005763, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts aizdevums studējošā sociālajām vajadzībām ne vairāk kā Ls 3200 apmērā, kur vienas aizdevuma summas daļa sastāda - Ls 80.

2007.gada 25.septembrī AS „Citadele banka" un atbildētājs /pers. B/ noslēdza Vienošanos Nr.1 pie 2006.gada 6.oktobra studējošā aizdevuma līguma Nr. PB/4.4-FA06/005763, saskaņā ar kuru puses vienojās palielināt vienas aizdevuma summas daļu līdz Ls 120.

Studējošā aizdevuma līguma pastiprinājumam 2006.gada 9.oktobrī atbildētāja /pers. C/ parakstīja galvojuma līgumu Nr. PB/4.4-FA06/005763, saskaņā ar kuru galvoja par atbildētāja /pers. B/ saistībām kā pats parādnieks.

Saskaņā ar studējošā aizdevuma līguma 3.1.punktu par izsniegtā aizdevuma lietošanu tiek aprēķināti procenti, kurus atbildētājam ir pienākums maksāt līdz katra kalendārā mēneša 14.datumam, piemērojot procentu likmi 5% gadā, sākot ar pirmo aizdevuma summas izsniegšanas dienu.

Saskaņā ar 2011.gada 13.jūnija rektora rīkojumu Nr.70/st., atbildētājs /pers. B/ tika atskaitīts no Ventspils augstskolas studijām. Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz studējošā aizdevuma līguma 5.1.2.punktu, atbildētājam jāsāk saņemtās aizdevuma summas atmaksa ne vēlāk kā ar trešo mēnesi pēc izslēgšanas no saraksta, bet pilns norēķins, saskaņā ar studējošā aizdevuma līguma 5.3.1.punktu bija jāveic 10 gadu laikā no aizdevuma pamatsummas atmaksas brīža.

No studējošā aizdevuma līguma noslēgšanas līdz studiju pārtraukšanai, prasītājs atbildētājam /pers. B/ ir izsniedzis aizdevumu EUR 4553,19 apmērā, ko apstiprina prasības pieteikumam pievienotās konta izdrukas.

Saskaņā ar 2010.gada 28.jūlijā noslēgto starp AS „Reverta" un AS „Citadele banka", līgumu par uzņēmuma pāreju, AS „Reverta" ir nodevusi un AS „Citadele banka" ir pieņēmusi visas tiesības un saistības attiecībā uz minēto studējošā aizdevuma līgumu, vienošanos un galvojuma līgumu.

Sakarā ar to, ka atbildētājs /pers. B/ nepildīja savus no studējošā aizdevuma līguma izrietošos maksāšanas pienākumus, prasītājs ar 2013.gada 8.oktobra paziņojumu, kurš tika nosūtīts abiem atbildētājiem, pamatojoties uz studējošā aizdevuma līguma 9.3.punktu un saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, vienpusējā kārtā atkāpās no studējošā aizdevuma līguma 2013.gada 8.novembrī.

Prasītāja prasījums ir aprēķināts saskaņā ar studējošā aizdevuma līgumu un uz 2014.gada 19.septembri sastāda EUR 4764,25. kas sastāv no: neatmaksātās aizdevuma summas - EUR 4227,38; nesamaksātajiem procentiem par neatmaksātās aizdevuma summas lietošanu - EUR 290,85; līgumsoda 0,1% apmērā no savlaicīgi nesamaksātā aizdevuma summas un aizdevuma procentu maksājuma par katru nokavēto dienu, saskaņā ar Studējošā aizdevuma līguma 7.punktu - EUR 246,02.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1589., 1692., 1698., 1716., 1720., 1756.,1759., 1764., 1765., 1779., 1943.,1946.pantu.
Prasītāja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatojumiem.

Atbildētāji uz tiesas sēdi nebija ieradušies. Tā kā atbildētājiem nebija iespējams nosūtīt tiesas pavēstes saskaņā ar Civilprocesa likuma 54.[1] un 56.pantu, viņiem nav deklarētas dzīves vietas, par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājiem paziņots ar sludinājumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Tā kā ir ievēroti Civilprocesa likuma 59.panta nosacījumi, tiesa nolēma skatīt lietu bez atbildētāju piedalīšanās.

Motīvu daļa.

Tiesa, uzklausījusi prasītāja pilnvarotās personas paskaidrojumus, izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Tiesa konstatē, ka atbildētāji nav apstrīdējuši prasības pieteikumā norādītos apstākļus, kā arī nav cēluši pretprasību. Tādejādi tiesai nav pamata uzskatīt, ka atbildētājiem ir iebildumi pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem.

2006.gada 6.oktobrī atbildētājs /pers. B/ un akciju sabiedrība "Parex banka" (ar 2012.gada l0.maiju jaunais nosaukums - akciju sabiedrība "Reverta") noslēdza studējošā aizdevuma līgumu Nr. PB/4.4-FA06/005763, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts aizdevums studējošā sociālajām vajadzībām ne vairāk kā Ls 3200, kur vienas aizdevuma summas daļa sastāda Ls 80. Ar 2007.gada 25.septembrī noslēgto vienošanos pie 2006.gada 6.oktobra studējošā aizdevuma līguma puses vienojās palielināt vienas aizdevuma summas daļu līdz Ls 120.

Studējošā aizdevuma līguma pastiprinājumam 2006. gada 9.oktobrī atbildētāja /pers. C/ parakstīja galvojuma līgumu Nr. PB/4.4-FA06/005763, saskaņā ar kuru atbildētāja galvoja par /pers. B/ iepriekš norādītajām saistībām, kā pats parādnieks.

Saskaņā ar 2011. gada 13.jūnija Ventspils augstskolas rektora rīkojumu Nr.70/st., atbildētājs tika atskaitīts no studijām.

Pamatojoties uz studējošā aizdevuma līguma 5.1.1.punktu, gadījumā, ja students pabeidz attiecīgās studiju programmas, viņam jāsāk saņemtās aizdevuma summas atmaksu ne vēlāk kā ar divpadsmito mēnesi pēc pabeigšanas, vai ar trešo mēnesi pēc izslēgšanas no studējošo saraksta. Pilns norēķins saskaņā ar studējošā aizdevuma līguma 5.3.1.punktu bija jāveic 10 gadu laikā no aizdevuma pamatsummas atmaksas brīža.

Atbildētājs neveica regulārus aizdevuma summas maksājumus saskaņā ar līgumam pievienoto maksājumu grafiku kā rezultāta uzkrājās aizdevuma maksājumu parāds.

Saskaņā ar 2010.gada 28.jūlijā noslēgto starp AS „Reverta" un AS „Citadele banka", līgumu par uzņēmuma pāreju, AS „Reverta" ir nodevusi un AS „Citadele banka" ir pieņēmusi visas tiesības un saistības attiecībā uz minēto studējošā aizdevuma līgumu, vienošanos un galvojuma līgumu.

Saskaņā ar studējošā aizdevuma līguma 9.3.punktu prasītājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no studējošā aizdevuma līguma un pieprasīt no atbildētāja un/vai galvinieka visu neatmaksāto aizdevuma summas un citu līgumā paredzēto maksājumu nekavējošu samaksu pie nosacījuma, ja atbildētājs sešu mēnešu laikā nav veicis regulārus aizdevuma summas maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku. Ievērojot minēto, prasītājs ar 2013.gada 8.oktobra paziņojumu vienpusēji atkāpās no studiju aizdevuma līguma ar 2013.gada 8.novembri.

Civillikuma 1589.pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos pieļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Atbildētāji nav apstrīdējuši studējošā aizdevuma līguma vienpusējas izbeigšanas apstākļus vai iebilduši pret tā izbeigšanu.

Atbildētāji savas parādsaistības nenokārtoja un tiesai nav pamata to apšaubīt.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto. Savukārt Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds daudzumus, kādu viņš aizņēmies.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājiem aizdevuma pamatsummu EUR 4227,38. Atbildētāji pret šīs summas apmēru iebildumus nav cēluši un tiesai nav pamata apšaubīt pamatparādu.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu, galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda. Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka atbildētāja /pers. B/ kā galvenā parādnieka neatmaksātais parāds un tiesas izdevumi piedzenami no atbildētājas /pers. C/ kā galvinieces, ja piedziņa no galvenā parādnieka daļēji vai pilnīgi nav iespējama.

Prasītājs aprēķinājis un lūdz piedzīt no atbildētājiem nolīgtos procentus EUR 290,85. Civillikuma 1946.panta izpratnē procenti par aizdevumu dodami tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai, ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai uzlikumu.

Tiesa atzīst, ka puses studējošā aizdevuma līgumā vienojušās par procentu apmēru un to aprēķina kārtību, atbildētāji par to iebildumus nav cēluši.

Prasītājs aprēķinājis un lūdz piedzīt no atbildētājiem līgumsodu EUR 246,02 apmērā. Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim), līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Civillikuma 3.pantā noteikts, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Tiesa konstatē, ka prasītāja tiesība aprēķināt un pieprasīt no atbildētājiem līgumsodu ir radusies laika periodā, kad bija spēkā iepriekš minētā Civillikuma 1716.panta redakcija. Tiesa izvērtējot prasītāja aprēķinātā līgumsoda apmēru, atbildētāju pieļautā kavējuma termiņu un galvenā parāda apmēru, uzskata, ka aprēķinātais līgumsods šajā lietā nav uzskatāms par nesamērīgu attiecībā pret galveno parādu un atbildētāju pieļauto saistību izpildes kavējumu.

Tiesa atzīst prasītāja tiesības saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no galvenā parādnieka /pers. B/, bet pilnīgas vai daļējas piedziņas neiespējamības gadījumā no galvinieces /pers. C/ likumiskos sešus procentus gadā no piedzītā, bet neatmaksātā galvenā parāda līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punktu, atbildētāji ir atzīstami par patērētājiem. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitajā daļā noteikts, ka tiesa, izšķirot strīdu, vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojumu sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošas procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda risināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Tiesa konstatē, ka atbildētāji nav cēluši iebildumus pret prasības pieteikumā norādītajiem prasību pamatojošiem apstākļiem. Tiesai nav pamata uzskatīt, ka studiju aizdevuma līguma un galvojuma līguma noteikumi, kas pamato prasījumu, saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.pantu, būtu atzīstami par netaisnīgiem līguma noteikumiem.

Tā kā prasība tiek apmierināta, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētājiem par labu prasītājam piedzenami prasītājam radušies tiesas izdevumi EUR 450,50, kas sastāv no valsts nodevas EUR 425,31, ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem EUR 7,83, izdevumiem par sludinājuma publicēšanu EUR 15,65 un izdevumiem par sludinājuma teksta sagatavošanu EUR 1,71.

Tā kā faktiskie izdevumi par korespondences nosūtīšanu civillietā sastāda EUR 9,89, no kuriem prasītājs ir sedzis EUR 7,83, tad pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētājiem par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 2,06.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.,42., 97., 190.,193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

AS "Citadele banka " prasību par parāda piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Citadele banka" reģistrācijas Nr.40103303559, juridiskā adrese Republikas laukums 2A, Rīga, parādu EUR 5214,75 (pieci tūkstoši divi simti četrpadsmit *euro* 75 centi),tai skaitā, parāda pamatsumma 4227,38, nesamaksātie procenti par aizdevuma izmantošanu EUR 290,85, līgumsods EUR 246,02, valsts nodeva EUR 425,31, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 7,83, izdevumi par sludinājuma publicēšanu EUR 15,65 un izdevumi par sludinājuma teksta sagatavošanu EUR 1,71.

Piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Citadele banka" reģistrācijas Nr.40103303559, juridiskā adrese Republikas laukums 2A, Rīga, parādu EUR 5214,75 (pieci tūkstoši divi simti četrpadsmit *euro* 75 centi),tai skaitā, parāda pamatsumma 4227,38, nesamaksātie procenti par aizdevuma izmantošanu EUR 290,85, līgumsods EUR 246,02, valsts nodeva EUR 425,31, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 7,83, izdevumi par sludinājuma publicēšanu EUR 15,65 un izdevumi par sludinājuma teksta sagatavošanu EUR 1,71.

Atzīt AS "Citadele banka" reģistrācijas Nr. 40103303559, juridiskā adrese Republikas laukums 2A, Rīga, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. C/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus

gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,06 (divi *euro* 6 centi).

Piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. B/, personas kods /personas kods/, piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,06 (divi *euro* 6 centi).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Valmieras rajona tiesā.

Tiesnese M.Ilgaža